

HRVATSKA KOMORA INŽENJERA GRAĐEVINARSTVA

Dani Hrvatske komore inženjera građevinarstva

Opatija, 2019.

Sustavi hidroizolacija za energetsku obnovu zgrada

Robert Rukavina

Robert Rukavina, dipl.ing.prom., Büsscher Hoffmann d.o.o.

Općenito o hidroizolacijama

- Hidroizoalcijska zaštita** skup arhitektonsko-građevinskim mjera, čiji je cilj zaštiti pojedine građevinske elemente i građevinu u cjelini od prodora vode i vlage da bi se osiguralo njovo predviđeno vrijeme trajanja i da bi se osigurali uvjeti za zdravi boravak u prostorima građevine
- Hidroizolacijski sustav** skup materijala koji zajedničkim djelovanjem omogućuju hidroizolacijsku zaštitu
- Hidroizolacija** poseban završni sloj koji ima funkciju sprečavanja prodora vode i vlage u građevinske elemente i prostorije građevine

Općenito o hidroizolacijama

Namjena materijal za oblogu i zaštitu

Pozicija ugradnje temelji konstrukcije
hidroizolacija protiv vode i vlage iz tla

ravni i kosi krov
hidroizolacija protiv oborina

Vrste materijala sintetske hidroizolacijske trake
bitumenske trake
tekuće hidroizolacije i premazi

Općenito o hidroizolacijama

Način ugradnje	mehaničko učvršćenje slobodno polaganje kontaktno ljepljenje / zavarivanje
Svojstva	čvrstoća elastičnost vodorenepropusnost otpornost na niske i visoke temperature vatrootpornost trajnost kompatibilnost

Sintetske hidroizolacijske trake

Vrste

PVC (polivinil klorid)

TPO/FPO (termoplastični/fleksibilni poliolefini) – PP/PE

PIB (poliizobutileni)

EVA (etilenvinilacetat)

ECB (etilenkopolimerbitumen)

Način ugradnje

jednoslojni sustav

mehanički učvrćeno ili slobodno položeno

zavarivanje spojeva u struji vrućeg zraka

Sintetske hidroizolacijske trake

Opis proizvoda:

Dvoslojni materijal s uloškom od:

- staklenog voala – za slobodno polaganje i balastno učvršćenje
- poliesterskog filca – za mehaničko učvršćenje

Gornja strana membrane UV stabilna

Boje:

- siva
- bijela* (LEED)
- plava
- zelena
- crvena
- bakar

Sintetske hidroizolacijske trake

Način ugradnje

jednoslojni sustav

zavarivanje spojeva u struji vrućeg zraka

mehanički učvrćeno ili slobodno položeno

Sintetske hidroizolacijske trake

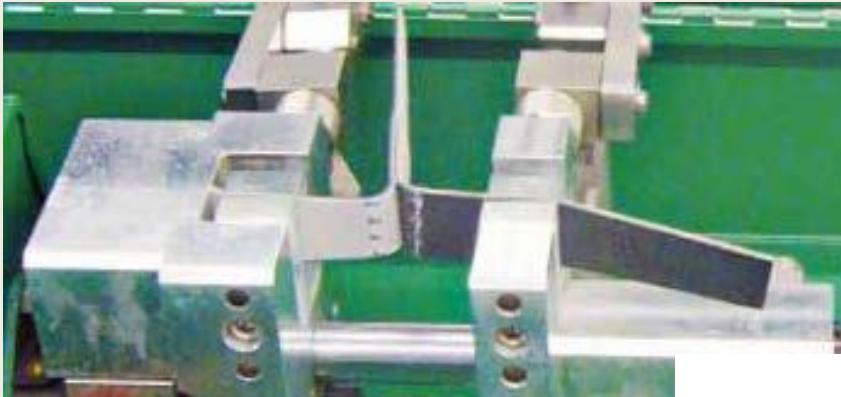
Zavarivanje spojeva u struji vrućeg zraka

- Ručni strojevi (0,5 – 1 m/min)
- Samohodni strojevi (2 – 5 m/min)

Sintetske hidroizolacijske trake

Zavarivanje vrućim zrakom

temperatura zavarivanja 400°C – 500°C
temparatura okoline $\geq 5^{\circ}\text{C}$
test probnog zavarivanja
nakon zavarivanje provjera spojeva

Article No.:
153.026 VACUUM BELL Ø 320 mm
153.024 VACUUM PUMP 230V
153.025 VACUUM PUMP 120V

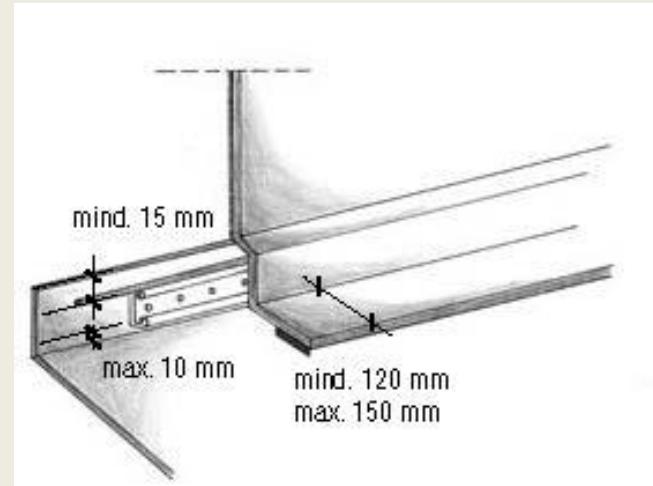

Sintetske hidroizolacijske trake

Način ugradnje

Mehaničko učvršćenje

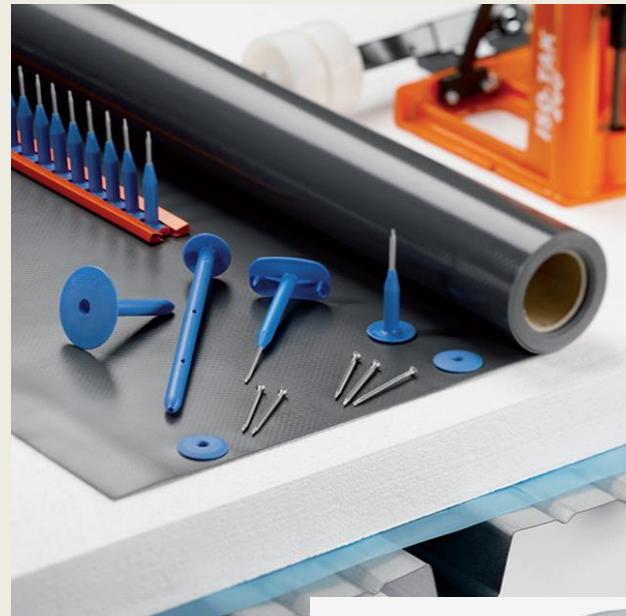
- profili za perimetarsko učvršćenje
- pričvrsni pribor (3 – 5 kom/m²)
- proračun vijaka

Sintetske hidroizolacijske trake

Mehaničko učvršćenje

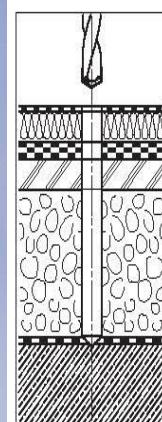
- pričvrsni pribor (3 – 5 kom/m²)
  - tuljci + vijci
  - vijci + pločice
  - udarne tiple

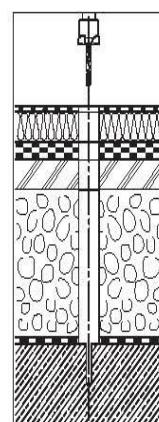
Sintetske hidroizolacijske trake

The TIA fastening system sets new standards in flat roof attachment:

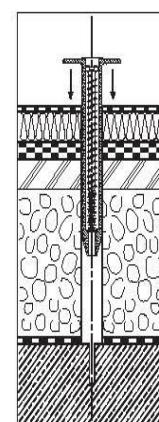
- Only one fastener for differing thicknesses of roof build up
- One setting depth for all fasteners – Reduced drilling
- Suitable for new build and refurbishment projects
- Suitable for tapered schemes up to 515 mm roof build up

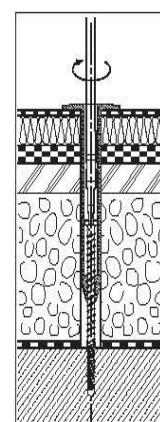
1

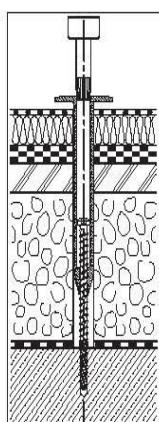
2

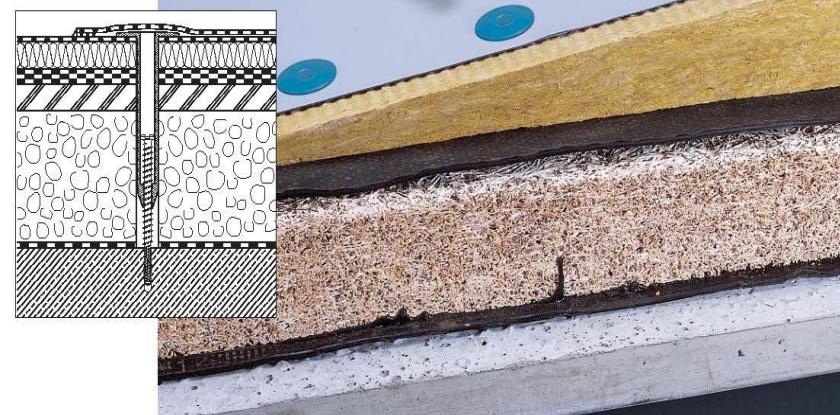
3

4

5

Sintetske hidroizolacijske trake

- proračun vijaka

SFS

ORDER FORM - WIND LOAD CALCULATION
DIN EN 1991-1-4/NA:2010

Date: _____ 27/11/2018
Customer: _____ Contact person: _____
Telephone: _____ Fax: _____ E-mail: _____
Project name: _____
Site address: _____

Terrain type
Choose relevant terrain type: **Terrain category I**
Lakes or area with negligible vegetation and without obstacles.
Germany MP Küste
This regulation describes the conditions in a transition area between the Terrain category I and II, from a height of 50 m terrain category I should be chosen.
Building
Wind speed at site (m/s): _____
Height (m): _____
Width (m): _____
Length (m): _____
Type of roof: _____
Pitch of roof: _____
Type of roof edge: _____
Parameter height (mm): _____
Subsurface for membrane and thermal insulation
Type of roof deck: _____
Thickness (mm): _____
Quality: _____
Subsurface of profiled steel sheets
Profile: _____
Distance between ribs (mm): _____
Roof membrane
Membrane type: _____
Membrane width (m): _____
Washer/tube type: _____
Fastener type: _____
Thermal insulation
Insulation type: _____
Board size (m²): _____
Insulation thickness (mm): _____
Responsible informant
Name: _____ Signature: _____

Internal pressure coefficient C_p
Air tight roof deck
Air open roof deck
Buildings with normal openings (0,2)
Buildings with dominant openings (0,7)
Buildings with one or two faces fully open (0,9)

Safety coefficient γ_c (wind load)
Main construction element ($\gamma_Q=1,5$)
Secondary construction element ($\gamma_Q=1,25$)

SFS

WINDLOAD CALCULATION
NHRN EN 1991-1-4/NA:2012

Created by: Nikola Milojcic - Izolteh d.o.o.
02 June 2019

CUSTOMER
BUSSCHER HOFMANN

CONTACT PERSON

PROJECT
PROJEKT

Disclaimer

ODRŽANJE IZRAZITOG NEZAMJENJIVOG KVALIFIKIRANOG GRAĐEVINSKOG INŽENJERA. PROIZVEDEN JE OD SFS INTEC-A POMOĆU IT PROGRAMA TEMELJENE NA INFORMACIJAMA KORISNIKA. REZULTATI IZRAZITOG NEZAMJENJIVOG KVALIFIKIRANOG GRAĐEVINSKOG INŽENJERA, A NE ODgovornost za to, niste rezultata izraza, a ne tečajne vrijednosti. Prilika, anjeni rezultata, kupac priznaje da je i povezane izuzeće s SFS INTEC-A odgovornosti i nadokna uye SFS INTEC U SLUČAJU POFRIZIVANJA OD STRANE TREĆIH OSOBA PROTIV SFS INTEC-A, SLUČAJEVU U KOJIMA SFS INTEC djeluje s namjerom ili grubom nepažnjom jesu isključeno iz ovog izuzeća a odgovornosti.

Date: 02/06/2019
Customer: Busscher Hofmann
Project: Projekt
Created by: Nikola Milojcic - Izolteh d.o.o.
Phone: +385 1 6556 211, E-mail: izolteh@post.htnet.hr
POWERED BY ROOFCALCULATOR™

Windload calculation

nHRN EN 1991-1-4/NA:2012

Date:	02 Jun 2019		
Customer:	Busscher Hofmann		
Project:	Projekt		
Building height (m):	9	Building length (m):	60
Type of roof:	Flat roofs ≤ 5°, Normal or parapet, Parapet height (mm): 500		
Type of roof deck:	Concrete C25		
Pressure coefficient (Cpi):	Air tight roof deck (Cpi=0,0)		
Type of terrain:	Terrain category II		
Site location:	25m/s according to map, Croatia (Opatija,)	Wind speed at site (m/s):	25
Site related load factors:	Altitude: 57m Calt: 1.000 Co: 1.0 Cdir: 1.0 Cseason: 1.0 Cpe1		
Characteristic wind pressure (Qp):	0.89 kN/m ²		
Safety coefficient:	Main construction element (YQ=1,5)		

Insulation board fixing

Insulation board type:	Insulation board
Insulation board size (m):	1.0x1.0
Insulation thickness (mm):	200
Insulation old build up (mm):	0

Roof membrane fixing

	Corner	Perimeter	Field	Inner field
Total area / Est. membrane area (sqm)	52 / 56	259 / 279	985 / 1059	504 / 542
Cpe	1.98	1.58	1.20	0.20
Wtot (kN/sqm)	2.65	2.11	1.61	0.27
Membrane:	Buesscherplan 1500 HP	Buesscherplan 1500 HP	Buesscherplan 1500 HP	Buesscherplan 1500 HP
Plate/Tube:	SFS R45 (800N, 185mm)			
Fastener:	SFS TI-T25-6,3 (915N, 50mm)			
Design load (N/pc):	800N	800N	800N	800N
Fasteners/sqm (pcs):	3.31	2.64	2.01	1.30
Distance between fastener rows (mm):	1480	1480	1480	1480
Fastener CC dist. (mm):	204	256	336	520
Number of fixings (pcs):	172	685	1979	656

Fixings summary (pcs): 3492

Linear perimeter and upstand fixing

Method:	Spot fixing
Total perimeter length (m):	180
Total number of fixings (pcs):	720

Date: 02/06/2019
 Customer: Busscher Hofmann
 Project: Projekt
 Created by: Nikola Milojicic - Izolteh d.o.o.
 Phone: +385 1 6556 211, E-mail: izolteh@post.htnet.hr

POWERED BY ROOFCALCULATOR™

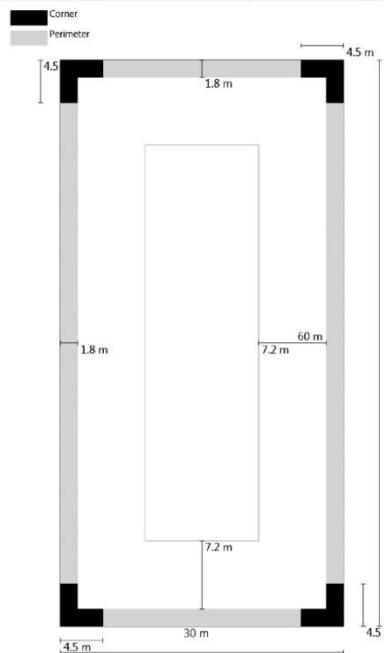
1 (2)

Windload calculation

Roof plan - Membrane fixing pattern

Date:	02 Jun 2019
Customer:	Busscher Hofmann
Project:	Projekt
Total area / Est. membrane area (sqm)	52 / 56
Cpe	1.98
Wtot (kN/sqm)	2.65
Membrane:	Buesscherplan 1500 HP
Plate/Tube:	SFS R45 (800N, 185mm)
Fastener:	SFS TI-T25-6,3 (915N, 50mm)
Design load (N/pc):	800N
Fasteners/sqm (pcs):	3.31
Distance between fastener rows (mm):	1480
Fastener CC dist. (mm):	204
Number of fixings (pcs):	172

Date: 02/06/2019
 Customer: Busscher Hofmann
 Project: Projekt
 Created by: Nikola Milojicic - Izolteh d.o.o.
 Phone: +385 1 6556 211, E-mail: izolteh@post.htnet.hr

POWERED BY ROOFCALCULATOR™

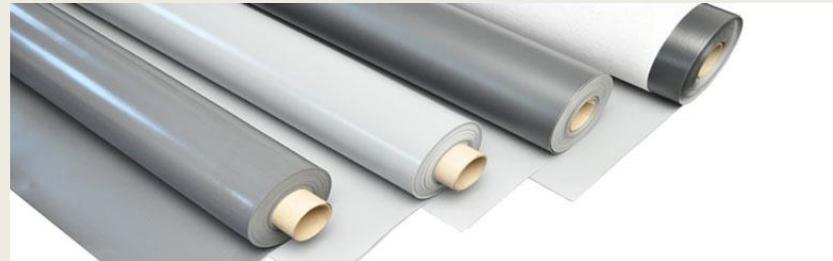
2 (2)

Hidroizolacijski sustav na bazi PVC sintetske trake

Najčešće korišten materijal za izvedbu hidroizolacija u RH

Debljina: 1,5 i 1,8 mm (2 mm)

Dimenzija role: 1,6 × 20m; 2 × 20m

Sastav: Polivnilklorid

Uložak: stakleni voal – za balastne krovove

poliesterski filc – mehanički učvršćene

Svojstva: savitljivost na niskim temperaturama

vrlo izražena paropropusnost

iznimna zavarljivost

ekonomičnost i dostupnost

kompatibilnost između proizvođača

nekompatibilna s EPS, XPS, PUR, PIR

nekompatibilna s bitumenom ili materijalima s otapalima

Hidroizolacijski sustav na bazi PVC sintetske trake

Hidroizolacijski sustav čine:

- hidroizolacijska membrana
- razdjelni geotekstil (po potrebi)
- lim kaširan PVC trakom
- detalj traka
- prefabricirani elementi
- hodne staze
- čistač za PVC membrane
- ljepilo za PVC membrane
- tekući PVC
- pričvrsna tehnika
- odvodni elementi

Hidroizolacijski sustav na bazi TPO/FPO sintetske trake

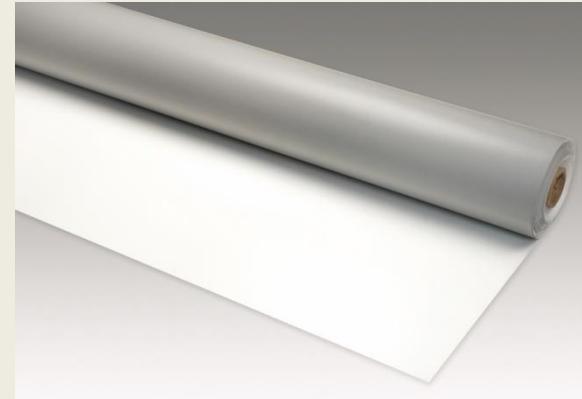
Debljina: 1.5, 1.8, 2.0 mm

Dimenzija role: 1,6 × 20m; 2 × 20m

Sastav: TPO/FPO

Uložak:
stakleni voal – za balastne krovove
poliesterski filc – mehanički učvršćene

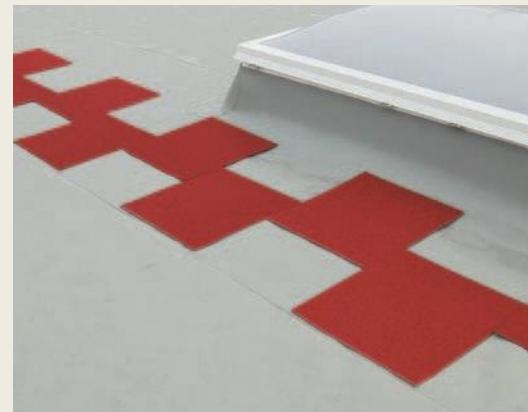
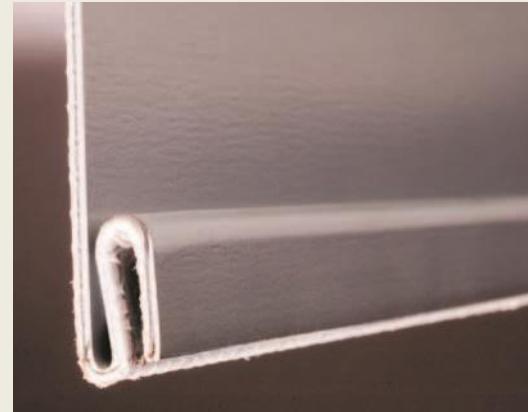
Svojstva:
dugotrajnost
vrlo visoka savitljivost na niskim temperatuma
kompatibilna sa svim vrstama toplinske izolacije
kompatibilna s bitumenom
izražen ekološki profil
nekompatibilnost između različitih proizvođača

Hidroizolacijski sustav na bazi TPO/FPO sintetske trake

Hidroizolacijski sustav čine:

- hidroizolacijska membrana
- lim kaširan TPO trakom
- detalj traka
- prefabricirani elementi
- hodne staze
- čistač za TPO membrane
- ljepilo za TPO membrane
- aktivator spojeva
- pričvrsna tehnika
- odvodni elementi

Hidroizolacijski sustav na bazi bitumena

Način ugradnje

višeslojni sustav

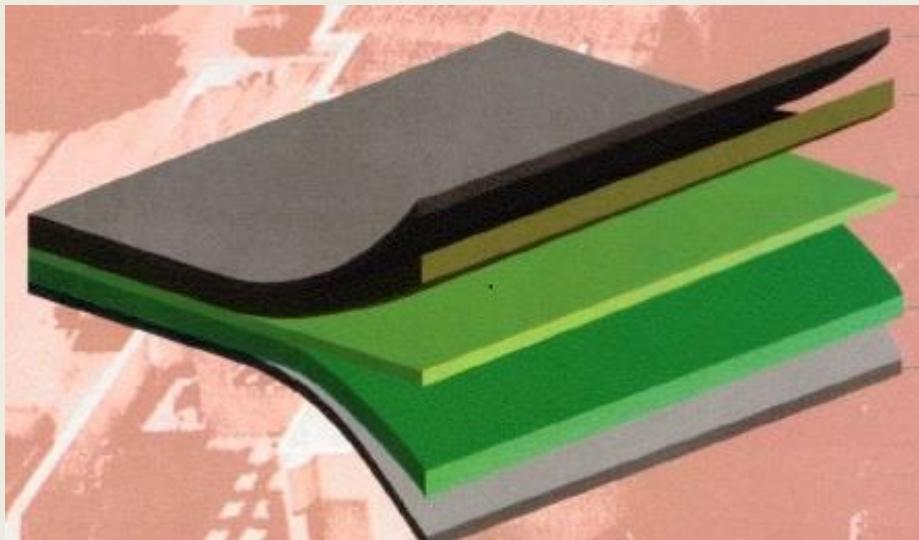
zavarivanje otvorenim plamenom na podlogu

ljepljenje za podlogu

Hidroizolacijski sustav na bazi bitumena

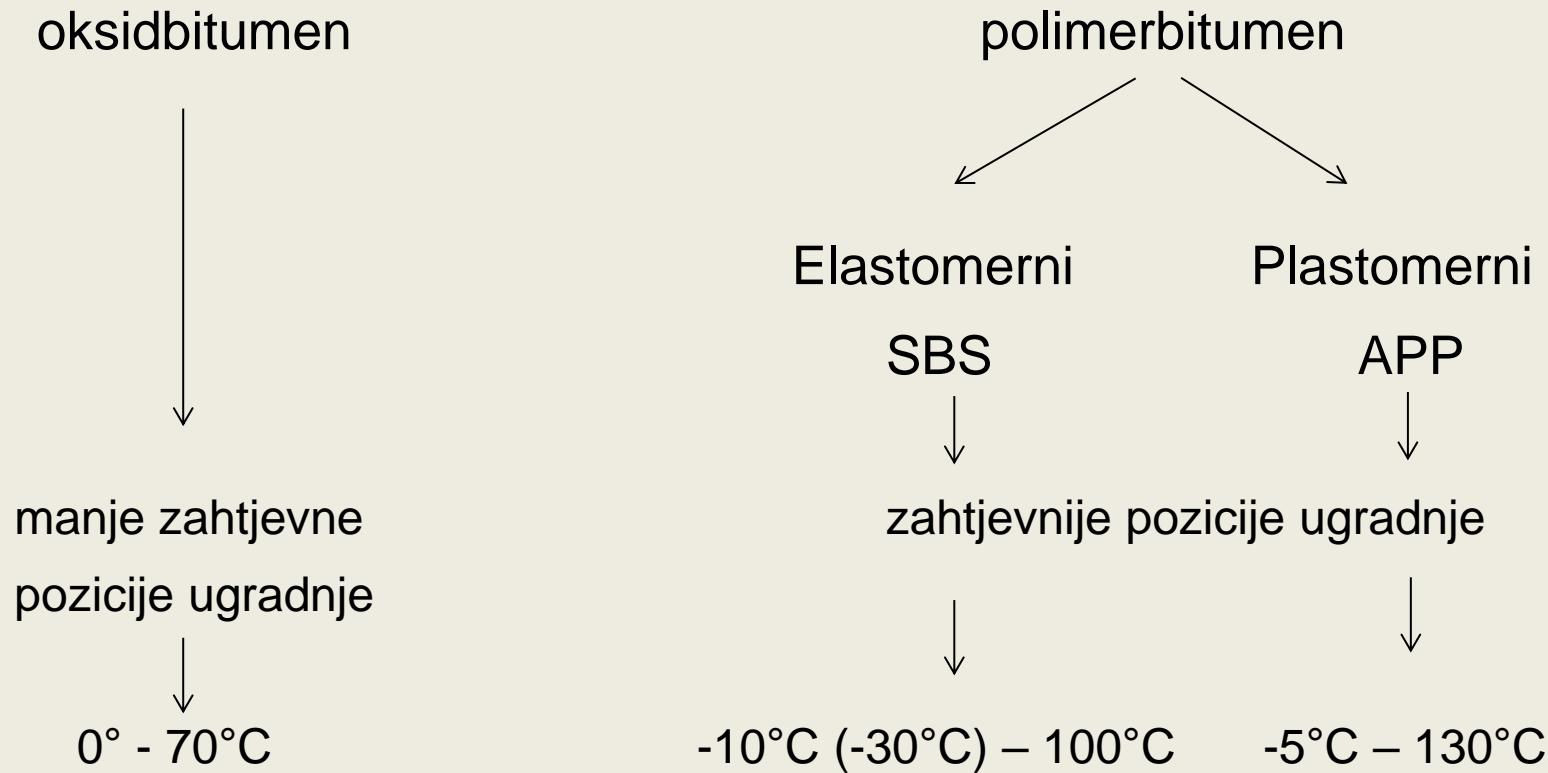
Sastav:

- završni sloj – folija, pjesak, škriljavac
- gornji sloj bitumenske mase
- uložak
- donji sloj bitumenske mase
- zaštitini sloj – taljiva folija

Hidroizolacijski sustav na bazi bitumena

Vrste bitumenske mase:

Hidroizolacijski sustav na bazi bitumena

Vrste uloška:

vrste	oznaka
stakleni voal	V, GV
staklena tkanina	GV, GG, T
poliesterski filc	PE/PES, KV, PV
aluminijski uložak	AL

Karakteristike:

Vrsta uloška	Karakteristika		
	Prekidna sila N/50mm	Izduljenje %	Vodonepropusnost kPa
stakleni voal	200-300	1-2	10-60
staklena tkanina	1000-1700	5-10	60-100
poliesterski filc	800-1000	40-50	200-400

Hidroizolacijski sustav na bazi bitumena

Debljina: 4.0, 5.0 mm

Dimenzija role: 1 × 10 m; 1 × 7,5 m; 1 × 5 m

Svojstva:

- velika rasprostranjenost
- „stari sustav“ dokazan u praksi
- siguran (dvoslojni) sustav
- dugovječnost
- kompatibilan sa svim vrstama toplinske izolacije
- kompatibilnost između različitih proizvođača
- sužene estetske mogućnosti
- sporija i zahtjevnija ugradnja
- veće ovisnost o vremenskim prilikama

Hidroizolacijski sustav čine:

- hidroizolacijska bitumenska membrana
- hladni prednamaz (emulzije ili na bazi otapala)
- odvodni elementi

Tekuće hidroizolacije i premazi

Vrste

na bitumenskoj bazi

na poliuretanskoj bazi

na cementnoj bazi

Način ugradnje

višeslojni sustav
vezanjem između podloge i materijala
premazivanjem ili špricanjem

Tekuće hidroizolacije i premazi

Svojstva:

- brzo vezivanje i sušenje
- laka i brza ugradnja
- jednokomponentan-višekomponentan materijal
- hladna ugradnja – bez vrućeg zraka ili plamena
- visoka elastičnost
- visoka paropropusnost
- izvrsan sposobnost za premoščavanje pukotina
- monolitna, bešavna ugradnja

Hidroizolacijski sustav čine:

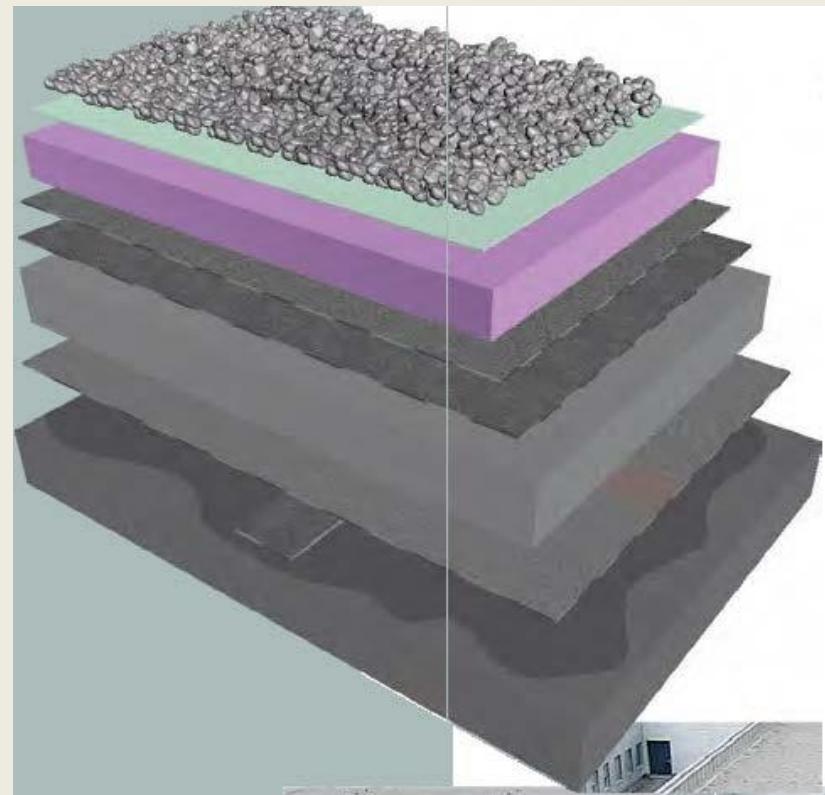
- osnovni materijal
- prednamazi
- uložak
- završni slojevi

Pozicija ugradnje hidroizolacijskih sustava

Prema poziciji ugradnje :

- konstrukcije pod zemljom
- klasični izloženi krov
- balastom opterećen krov
- kosi krov

Pozicija ugradnje hidroizolacijskih sustava

Konstrukcije pod zemljom (podovi i zidovi prema tlu)

- toplinska sanacija vrlo zahtjevna
- gubici topline prema tlu cca 10%
- izvođenje sanacijskih radova na zidovima u sklopu izvedbe fasade
- dodavanje toplinske izolacije na vertikalni dio temelja
- dodavanje toplinske izolacije poda podruma

Hidroizolacijski sustavi:

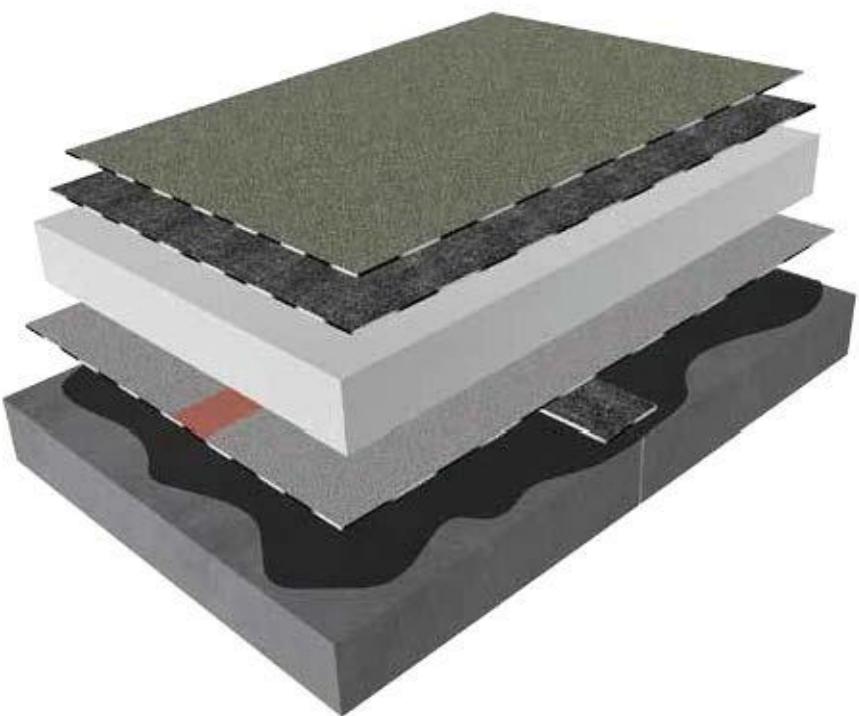
- zid temelja – bitumenske traki i premazi
- zid i pod podruma – bitumenske trake i cementni premazi

Pozicija ugradnje hidroizolacijskih sustava

Klasični izloženi krov

- toplinska sanacija jednostavna
- gubici topline do 30%
- najopterećeniji dio konstrukcije vanjskim utjecajima

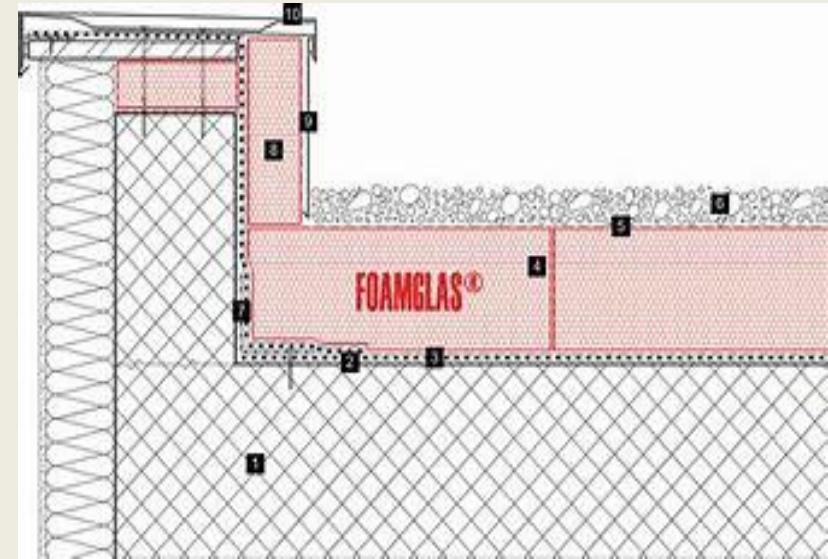
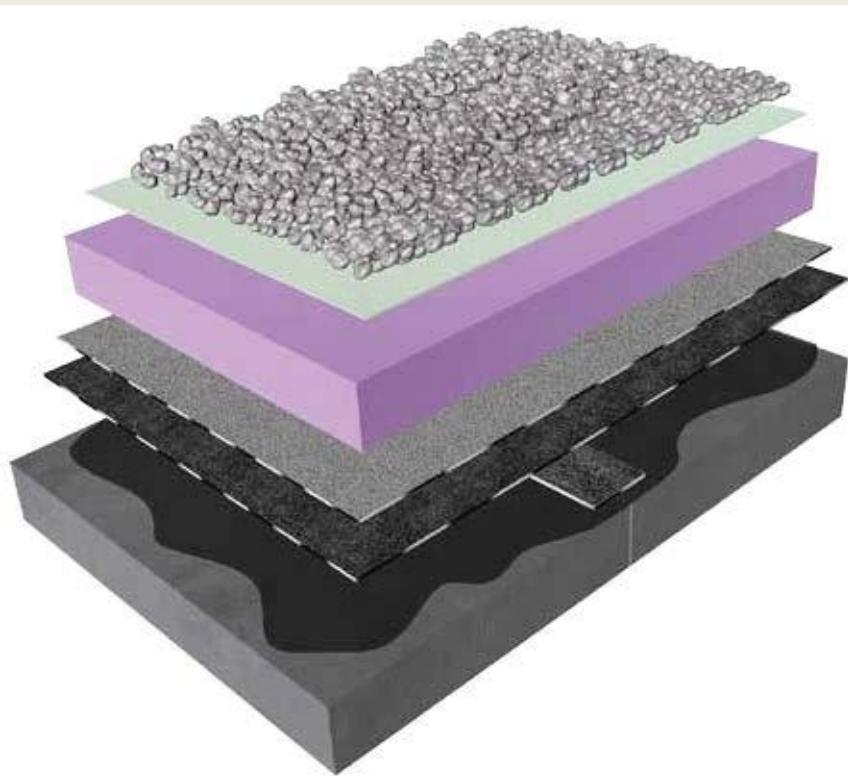
Hidroizolacijski sustavi:
mehaničko učvršćeni – PVC/TPO sustavi
ljepljeni – PVC/TPO/bitumenski sustavi

Toplinska izolacija:
EPS, mineralna vuna, XPS, PUR/PIR

Pozicija ugradnje hidroizolacijskih sustava

Balastom opterećen krov (inverzni, duo krov)

- toplinska sanacija jednostavna

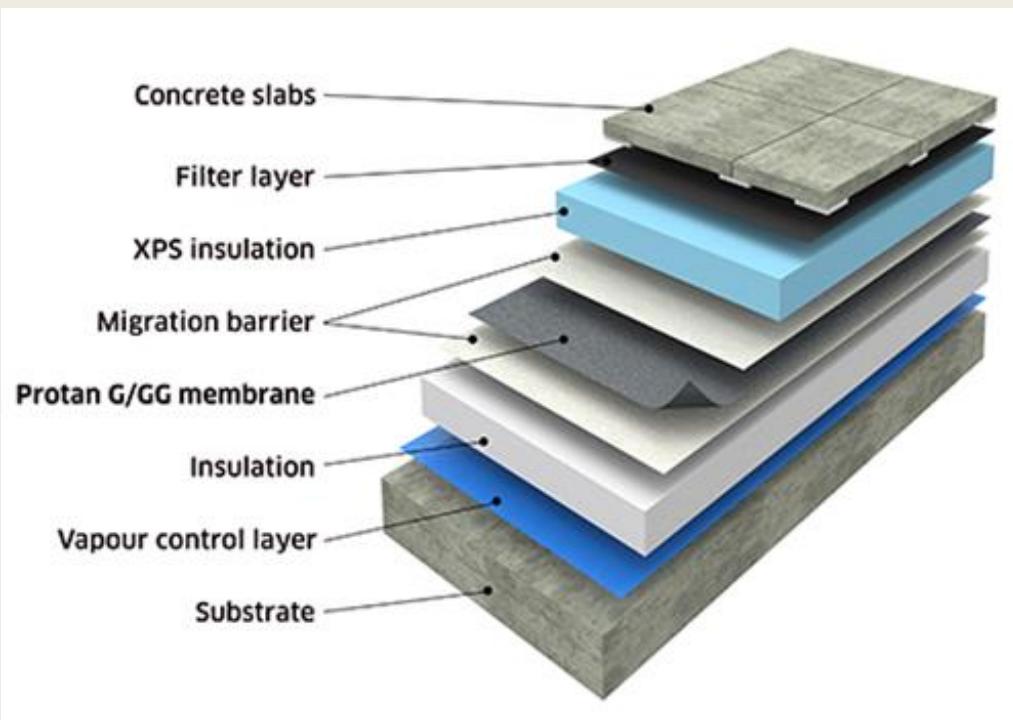

Hidroizolacijski sustavi:
slobodno položeni – PVC/TPO sustavi
punoplošno zavareni bitumenski sustavi
tekuće hidroizolacije i premazi

Toplinska izolacija:
XPS, pjenasto staklo

Pozicija ugradnje hidroizolacijskih sustava

Balastom opterećen krov – duo krov

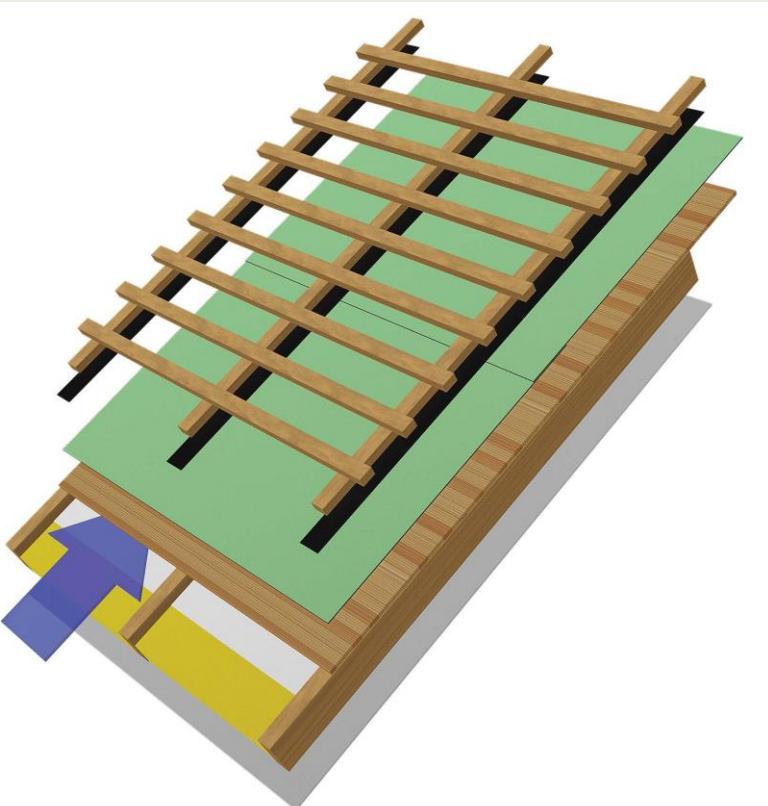
Hidroizolacijski sustavi:
slobodno položeni – PVC/TPO sustavi
ljepljeni bitumenski sustavi

Toplinska izolacija:
EPS, XPS

Pozicija ugradnje hidroizolacijskih sustava

Kosi krov

- toplinska sanacija jednostavna
- prenamjena negrijanog u grijani prostor
- zamjena pokrova

Hidroizolacijski sustavi:
mehanički učvršćenje bitumenski sustavi
PVC/TPO sustavi

Toplinska izolacija:
mineralna vuna

Regulativa

Bitumenski hidroizolacijski sustavi:

EN 13969 (TIP A+T)	Savitljive hidroizolacijske trake – Bitumenske trake za zaštitu od vlage i vode iz tla
EN 13707	Savitljive hidroizolacijske trake – Bitumenske hidroizolacijske krovne trake s uloškom
EN 13970	Savitljive hidroizolacijske trake – Bitumenske paronepropusne trake

PVC/TPO hidroizolacijski sustavi:

EN 13956	Savitljive hidroizolacijske trake – Plastične i elstomerne hidroizolacijske trake za krovove

Tekuće membrane i premazi:

EN 14891	Vodonepropusni premazi u tekućem obliku
EN 1504	Premazi za zaštitu betona

Hidroizolacijski sustav i ljudski faktor

Ljudski faktor u ostvarenju hidroizolacijskog sustava:

- arhitekt
- projektant
- stručna teh. podrška proizvođača
- nadzorni organ

- IZVOĐAČ / IZOLATER

